

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003695

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-12-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ходякова Катерина Сергіївна

2. Kateryna Khodiakova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 281

Назва наукової спеціальності: Публічне управління та адміністрування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Публічне управління та адміністрування

Дата захисту: 23-06-2023

Спеціальність за освітою: Публічне управління та адміністрування

Місце роботи здобувача: Акціонерне товариство "Українські енергетичні машини"

Код за ЄДРПОУ: 05762269

Місцезнаходження: проспект Героїв Харкова, 199, Харків, Харківський р-н., 61037, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 1135

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 55.01.75.11, 82.13

Тема дисертації:

1. Державна політика розвитку підприємств галузі машинобудування промисловості України
2. State development policy of the machine building enterprises of Ukraine industry

Реферат:

1. У дисертації наведено послідовне вирішення конкретного наукового завдання, що полягає у теоретичному обґрунтуванні та розробленні практичних рекомендацій щодо напрямків удосконалення державної політики розвитку підприємств галузі машинобудування промисловості України. Актуальність теми дисертаційної роботи зумовлена неефективністю державної промислової політики, відсутністю стратегічних напрямків розвитку підприємств галузі машинобудування, необхідністю задоволення попиту на виробництво вітчизняної продукції галузі машинобудування на внутрішньому ринку, важливістю збільшення частки високотехнологічних видів діяльності в обсягах виробництва, його реструктуризацією та необхідністю модернізації застарілих основних фондів, недосконалістю імплементації законодавчої бази щодо виконання угод на внутрішньому та зовнішньому ринках. Узагальнено напрямки формування промислової політики та припущено, що найбільш привабливим напрямком розвитку підприємств галузі машинобудування може стати кластерний підхід. Доведено, що держава може взяти за основу реалізацію промислової політики, яка базується на кластерному підході, що забезпечить оптимальне вирішення проблем розвитку певного регіону.

Кожен кластер потенційно може розвинути високу продуктивність і високий рівень оплати праці. Кожен кластер не тільки несе вклад у регіональну продуктивність, але також впливає на продуктивність інших кластерів, що підтримку окремих галузей промисловості; розвиток малого та середнього бізнесу. У роботі запропоновано складові державної політики розвитку підприємств галузі машинобудування, заснованої на кластерному підході, зокрема формування кластеру енергетичного машинобудування на прикладі Харківського регіону, де головним каталізатором є органи публічної влади, що передбачає створення високотехнологічного науково-виробничого кластеру, який для країни та регіону можна характеризувати як стратегічно важливий та результатом якого має стати отримання низки синергетичних ефектів: генерація нових знань та технологій, збільшення інвестиційних коштів, підвищення ефективності використання інфраструктурних об'єктів (транспорт, зв'язок, фінансове посередництво тощо), зниження трансакційних витрат, підвищення рівнів спеціалізації та кооперації, зростання концентрації виробництва. Слід зазначити, що стабільна державна підтримка, яка б об'єднувала політико-правові, фінансові, науково-технологічні, комунікативні інструменти для створення оптимальних умов розвитку економічно-інноваційних процесів, стимулювання трансферу технологій на наукових розробок у виробництво сприяє підвищенню інноваційної активності в країні. У процесі роботи проведено узагальнення закордонного досвіду відносно доцільності використання кластерного підходу як дієвого інструменту державної політики розвитку підприємств галузі машинобудування, що виступає підґрунтям для формування механізму партнерства у системі державної промислової політики. Класифікація проблем формування промислових кластерів підприємств машинобудівної галузі, яка дозволяє виявити логічні взаємозв'язки між розробкою сучасної державної стратегії розвитку промисловості України та організацією промислових кластерів, зокрема у галузі машинобудування. Досліджено кілька моделей державної промислової політики у галузі машинобудування, а саме американську, європейську та азіатську. Виявлено, що країна не завжди використовує той або інший тип стратегії у "чистому" вигляді, можливе сполучення стратегій. У будь-якому випадку вихідною передумовою для державної політики розвитку галузі машинобудування є вибір пріоритетів. Формування пріоритетів можливо і "зверху" п від держави, і "знизу" п від бізнесу. Масштабна промислова політика, як правило, заснована на "зустрічному" русі, діалозі приватного партнера і влади, як свідчить досвід багатьох країн.

2. The dissertation provides a consistent solution of a particular scientific problem, which implies the theoretical justification and development of practical recommendations on areas of state development policy improvement of machine building enterprises of Ukraine industry. The actuality of the dissertation topic is due to the inefficiency of the state industrial policy, the lack of strategic development directions for machine building enterprises, the necessity of meeting the needs of the domestic market in the products of own machine building, the need of increasing the share of high-tech activities in production volumes, its restructuring and the need to restore obsolete fixed assets, the imperfect implementation of the legislative framework for the implementation of agreements in the domestic and foreign markets. The directions of formation of industrial policy are generalized and it is assumed that the most attractive direction of development of enterprises in the field of mechanical engineering can be a cluster approach. It is proved that at the intersection of industrial and cluster policy or industrial policy based on the cluster approach, the most effective solution of such development problems as increasing investment attractiveness and implementation of investment projects; formation of industrial zones and support of individual industries; development of small and medium businesses is provided. The proposed components of the state policy of development of enterprises in the field of mechanical engineering, based on a cluster approach, the formation of a power engineering cluster in particular. On the example of the Kharkiv region, where the main catalyst is the public authorities, which involves the creation of a high-tech research and production cluster, which for the country and the region can be characterized as strategically important and which should result in a number of synergies: generation of new knowledge and technologies, increase of investment, development of the economy, and the creation of a new industry. It should be noted that the increase of innovation activity in the country is impossible without providing stable state support, which would integrate political, legal, financial, scientific, technological, communication tools aimed at creating appropriate conditions

for the development of innovation processes in the economy, stimulating the implementation of the results of innovation activities in production. In the course of the research, foreign experience on the expediency of using the cluster approach as an effective tool of state policy for the development of machine building enterprises was generalized, which serves as the basis for the formation of a partnership mechanism in the system of state industrial policy. Classification of problems of formation of industrial clusters of enterprises of machine-building industry, which allows to reveal logical interrelations between the development of modern state strategy of industrial development of Ukraine and the organization of industrial clusters, in particular in the field of machinebuilding. Several models of the state industrial policy in the field of mechanical engineering, namely American, European and Asian, are studied. It was found that a country does not always use one or another type of strategy in "pure" form, a combination of strategies is possible. In any case, the basic prerequisite for the state policy of development of the machine building industry is the choice of priorities. The formation of priorities is possible both "from the top" ▢ from the state and "from the bottom" ▢ from business. Large-scale industrial policy is usually based on a "counter" movement, a dialogue between a private partner and the authorities, as the experience of many countries shows.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Ходякова К. С. Ефективна промислова політика – запорука високотехнологічного рівня держави. Державне будівництво. 2017. № 1. URL: <http://db.kh.ua/index.php/db/issue/archive>.
- Ходякова К. С. Державноприватне партнерство, як інструмент реформування промислового сектору економіки. Актуальні проблеми державного управління. 2019. №1. С. 102-107.
- Ходякова К. С. Інституціональні механізми та технології публічного регулювання розвитку промисловості у процесах децентралізації влади. Актуальні проблеми державного управління. 2019. №2. С. 103-110.
- Коваленко М. М., Ходякова К. С. Регіональні банки як складова процесу формування та розвитку регіональних промислових кластерів. Актуальні проблеми державного управління. 2021. №1. С. 95-106.
- Khodiakova K. Kovalenko M. Public-private partnership as a factor in the development of enterprises in the field of mechanical engineering (on the example of the Kharkiv region). Modern Science – Moderní věda. 2021. №1.
- Khodiakova K. Public administration impact on industrial clustering processes in Ukraine / M. Kovalenko, K. Khodiakova, N. Ryzhikova, N. Myrna, S. Kalinichenko, O. Korneva. WSEAS Transactions on Business and Economics. 2022. Vol 19. P.953-961. <https://doi.org/10.37394/23207.2022.19.83>.
- Ходякова К. С. Державно-приватне партнерство як напрямок розвитку економічних відносин. Публічне управління: стратегія реформ: тези наук.-практич. конференції за підсумками стажування слухачів. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2017. С. 231-236.
- Ходякова К. С. State policy of cluster development in the industry of Ukraine. Наук.-практич.. конференції в межах Четвертої щорічної наук.-освіт. виставки, приуроч. до 20-річчя науки «Державне управління» та Дня місцевого самоврядування в Україні : зб. тез. Харків: ХарПІ НАДУ «Магістр», 2017.
- Ходякова К. С. «Моделі взаємодії влади та бізнесу в умовах викликів нової економіки. Маркетинг та менеджмент у фокусі викликів нової економіки: матер. міжнар. наук.- практич. Конференції. Ужгород:

Вид-во УжНУ «Говерла», 2018. С.416-420.

- Ходякова К. С. «Державна політика збереження та розвитку великих промислових комплексів. Формування ефективних механізмів державного управління та менеджменту в умовах сучасної економіки: теорія і практика : матеріали VI Міжнародної заочної науково-практичної конференції. Запоріжжя: КПУ, 2018. С. 393-395.
- Ходякова К. С. Стратегія подвійного виграшу у державному регулюванні промисловості. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ XXI століття: синтез науки і практики: матеріали XIX Міжнародного наукового конгресу. Харків. 2019. С.412-416.
- Ходякова К. С. Публічне управління підприємствами галузі машинобудування на основі державно-приватного партнерства. Управління як чинник економічної рівноваги : програма і матеріали XIV конф. молодих вчених каф. Економіки та права. Харків : Вид-во НУА. 2020. С.147-151.
- Коваленко М. М., Ходякова К. С. Обґрунтування створення регіональних промислових кластерів Слобожанщини. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ XXI століття: погляд у майбутнє: матеріали XXI Міжнародного наукового конгресу. Харків. 2021. С. 323-327.
- Ходякова К.С «Особливості державної промислової політики у галузі машинобудування України». «Публічне управління: український вимір» за матер. науково-практичної конференції від 22 жовтня 2021 р.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U004497, 0120U105649, 0120U105676

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Микола Миколайович

2. Mykola Kovalenko

Кваліфікація: д. держ. упр., професор

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2845-6993

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Круглов Віталій Вікторович
2. Vitalii Kruhlov

Кваліфікація: д. держ. упр., доцент, 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7228-8635

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, буд. 2, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шестаковська Тетяна Леонідівна
2. Tetiana Shestakovska

Кваліфікація: д. держ. упр., 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8098-8439

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернігівський інститут інформації, бізнесу і права Закладу вищої освіти "Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая"

Код за ЄДРПОУ: 25623216

Місцезнаходження: вул. Ремісничка 28, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жадан Олександр Васильович
2. Oleksandr Zhadan

Кваліфікація: д. держ. упр., професор, 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8088-355X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дунаєв Ігор Володимирович

2. Igor Dunayev

Кваліфікація: д. держ. упр., професор, 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0790-0496

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Латинін Микола Анатолійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Латинін Микола Анатолійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Шевченко Андрій Олександрович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна